

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 240/2017 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om förbud mot att hålla grisar i utomhusfålla

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 240/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Hanna Halmeenpää /gröna m.fl.:

Ämnar regeringen vidta åtgärder för att upphäva sina planer på en förordning enligt vilken grisar inte får gå ute, vilket har en stor inverkan på grisars välmående,

på vilket sätt motiverar regeringen sina planer på att förbjuda modern och förstklassig grishållning som tar hänsyn till djurhälsa och djurvälstånd, inklusive utegående grisar,

ämna regeringen korrigerar förordningsändringen så att de skärpta bestämmelserna om inhägnader ska tillämpas lika på alla grisgårdar och så att det även i framtiden ska vara möjligt hålla grisar i utomhusfålla på gårdar där utehållning har skyddats med två innanför varandra byggda inhägnader eller alternativt ett staket med eltrådar på bägge sidorna?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Regeringen har för avsikt att utfärda en förordning som förbjuder utehållning av grisar men tillåter undantag för utegång för alla grisar, förutsatt att inhägnaderna har tillräckliga stängsel.

Jord- och skogsbruksministeriets förordning om försiktighetsåtgärder för förebyggande av spridning av afrikansk svinpest mellan frigående vildsvin och husdjur och Statsrådets förordning om understöd för byggande av stängsel för svinhållning i syfte att förhindra spridning av afrikansk svinpest utfärdas eftersom afrikansk svinpest, vilken i djurskyddslagstiftningen i Europeiska unionen och i Finland har klassificerats som en mycket smittsam djursjukdom, hotar Finland både österifrån från Ryssland och över Finska viken från Baltikum och Pskovområdet i Ryssland.

Afrikansk svinpest är en dödlig blödarfeber som drabbar tamgrisar. Det finns varken behandling eller vaccin mot sjukdomen, som inte smittar människor. Om sjukdomen skulle komma in i vårt land, skulle den orsaka stora ekonomiska förluster genom att grisarna dör och därav följande ersättningar för djursjukdomar. Afrikansk svinpest finns också på Världsochorganisationen för djurhälsa OIE:s lista över anmälningspliktiga sjukdomar. Om sjukdomen skulle komma in i vårt land, skulle detta märkbart försvåra eller till och med omöjliggöra exporten av griskött och andra livsmedel. Efter många år av förhandlingar har Finland fått exporttillstånd för griskött till Kina och Finland exporterar också griskött till bland annat Sydkorea. Om afrikansk svinpest skulle påträffas i Finland, skulle exporten sannolikt stoppas, eftersom exportvillkoren förutsätter

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 240/2017 rd

att hela Finland är fritt från afrikansk svinpest. Fall där exporttillståndet har dragits tillbaka har redan inträffat bland annat i Polen. Från och med 1 januari 2018 ändras OIE:s riktlinjer för internationell handel så att afrikansk svinpest i vildsvin inte automatiskt leder till exportsanktioner, men sjukdomsfall som påträffas hos uppfödda grisar leder till minst ett års avbrott i exporten. Jord- och skogsbruksministeriet arbetar för att på alla sätt förhindra spridning av afrikansk svinpest till Finland, inte heller i vildsvinen. Syftet med stängsel runt inhägnaderna för utegående grisar är att skydda tamgrisarna mot att bli smittade av vildsvin. Utkasten till förordningar sänds på samråd för insamling av synpunkter, varefter utkastet kan justeras enligt responsen. Efter samrådet har utkastet till jord- och skogsbruksministeriets förordning om försiktighetsåtgärder för förebyggande av spridning av afrikansk svinpest mellan frigående vildsvin och husdjur ändrats så att alla grisar får gå ute så länge de har skyddats med tillräckliga stängsel. Kraven på stängslets konstruktion har också preciserats utifrån responsen.

Den frigående vildsvinspopulationen i Finland ökar. Naturresurscentret fick i början av detta år i uppdrag att göra en noggrannare bedömning av vildsvinsstammen. Enligt uppskattningar finns det i dag cirka 3 500 vildsvin i Finland. Det finns vildsvin i hela landet, men största delen av stammen lever i sydöstra Finland, nära gränsen mot Ryssland. I Södra Finland finns koncentrerade förekomster i Östnyland och i Sydvästra Finland. Dessutom finns det vildsvinsuppfödare runtom i landet, även i områden i Sydvästra Finland och Österbotten där det också finns många grisgårdar. I Finland finns cirka 220 gårdar som uppföder vildsvin och några gårdar som uppföder ullsvin (Mangalitsasvin). Mindre antal ullsvin finns på cirka 60 gårdar. Det finns cirka 15 ekologiska gårdar med utegående grisar och cirka 25 gårdar får ersättning för svins välbefinnande för utevistelse av djur.

Afrikansk svinpest spreds först med matavfall från fartyg från Afrika till Kaukasien, därifrån vidare och till Europeiska unionen 2014. Sjukdomen sprider sig i en vildsvinspopulation 1–2 km per månad. Till följd av människans påverkan har sjukdomen spridit sig snabbt till helt nya områden, som bland annat Leningradskaja oblast, S:t Petersburg och Karelska republiken 2009–2012. Enligt ryska myndigheter har man lyckats utrota sjukdomen i Finlands närområden. I övriga delar av Ryssland förekommer afrikansk svinpest dock i flera oblast, i bland annat Pskov, Archangelsk och Vologda. Söder om Finland omfattas hela Estland av restriktioner på grund av afrikansk svinpest. Sjukdomen förekommer också i Lettland, Litauen, Polen, Moldavien och Ukraina. Man strävar efter att informera finländare som reser till dessa länder om de risker som är förknippade med afrikansk svinpest. Det är med andra ord möjligt att afrikansk svinpest sprids till finländskt territorium med turister.

Afrikansk svinpest är en djursjukdom som ska bekämpas med stöd av lagen om djursjukdomar. Endast de allvarligaste djursjukdomarna bekämpas genom lagstiftningen. Om afrikansk svinpest sprids till ett grisstall, ska alla grisar i stallen avlivas och griskropparna förstöras på en destruktionsanläggning. Grisstallet ska rengöras och desinfekteras. Runt sjukdomsförekomsterna upprättas restriktionsområden där all transport av grisar och grisprodukter är kraftigt begränsad. Restriktionsområdena ska vara långvariga och gälla minst 12 månader räknat från det senaste sjuk-

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 240/2017 rd

domsfallet. Förbudet mot att hålla grisar i utomhusfålla, med undantag för utegående grisar som skyddas med tillräckliga stängsel, är avsett för att skydda grisarna mot en allvarlig sjukdom.

Helsingfors 21.6.2017

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä